

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ
КАФЕДРА ІСТОРІЇ ТА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA
TÖRTÉNELEM- ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI TANSZÉK

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ІСТОРІЇ**
Для вступників на ІІ курс навчання
за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр»

**ÍRÁSBELI FELVÉTELI FELADATOK
TÉMAKÖREI
TÖRTÉNELEMBŐL**

„BSc” képzési szint II. évfolyamára felvételizők számára

Берегово / Beregszász, 2016

ЗАТВЕРДЖУЮ

I.I. Oros (ректор)

„_____” _____ 2016 року

JÓVÁHAGYTA

Orosz Ildikó (rektor)

2016. _____ „_____”

Kidolgozták
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Történelem És Társadalomtudományi
Tanszékének munkatársai:
Csatáry György
Molnár D. Erzsébet
Császár István
Rácz Béla
Braun László
Kész Barnabás
Dobos Sándor
Molnár Ferenc

Előszó

Intézményünkben a történelem írásbeli vizsga feladatsorát számítógépes módszerrel állítjuk össze egy, a történelem szakos BSc (bachelor) szintű tanárképzés 1. évfolyamának szaktantárgyi ismereteire, tananyagára épülő adatbázis alapján. Jelen füzettel a történelem szak BSc (bachelor) képzésébe jelentkező fiataloknak szeretnénk segítséget nyújtani azzal, hogy bemutatjuk a történelem írásbeli vizsga témaköreit, az írásbeli vizsgán előforduló típusfeladatokat.

A felvételi rendszere és a dolgozatok pontozása többször is változott a főiskola történetében, az állami elvárásokhoz igazodva. Az idén meghirdetésre kerülő szakjainkról, valamint az adott szakokra kötelező felvételi rendszerről, a dolgozatok pontozásáról és értékeléséről, a vizsga témaköreiről intézményünk **Felvételi tájékoztatója** nyújt bővebb információt.

A történelem felvételi teszt megírására 60 perc áll a jelentkezők rendelkezésére.

Az Egyetemes történelem (őskor, ókor és kora középkor) és az Ukrajna története (őskor, ókor és középkor) dolgozatban összesen 6 fajta feladattípus található: történelmi kronológiára irányuló kérdések, fogalom meghatározás, történelmi személyekre vonatkozó kérdések, történelmi topográfiára vonatkozó kérdések, többféle történelmi tények szinkronba állítására és a többféle történelmi tényre vonatkozó feleletválasztós feladatok. Mindegyik feladat pontértéke fel van tüntetve a feladat mellett.

A felvételi vizsgán összesen 100 pont szerezhető.

Jelen kiadvány tájékoztató és gyakorlófüzetként kíván szolgálni azoknak, akik intézményünkbe szeretnének felvételt nyerni és államilag elismert felsőfokú Specialista szintű diplomát, ezzel együtt releváns tudást szeretnének kapni Történelem szakirányban.

Kitartó tanulást és sikeres felvételizést kívánunk!

A TÖRTÉNELEM FELVÉTELI VIZSGA TÉMAKÖREI

I. EGYETEMES TÖRTÉNELEM

Az emberiség fejlődése az őskorban:

- Paleolitikum
- Mezolitikum
- Neolitikum

Az ókori keleti civilizációk és azok maradandó vívmányai:

- Egyiptom
- Mezopotámia
- India
- Kína
- Palesztína
- Fönícia

Az Ókori Görögország története és a hellén kultúra létrejötte:

- Az athéni és spártai állam kialakulása
- A klasszikus demokrácia fénykora
- A görög kultúra értékei

Az ókori Róma:

- Róma korai története, a római birodalom kialakulása.
- A római köztársaság válsága és a principátus kialakulása
- A római kultúra aranykora
- A császárság virágkora az I–II. században
- A kereszténység kialakulása és elterjedése
- A III. század válsága és a késői császárság bukása

Európa a kora középkorban (V-X. század):

- Germán népek: nyugati gótok, keleti gótok, vandálok, burgundok, langobárdok, normannok, angolszászok
- A germánok a népvándorlás idején
- A Frank Királyság kialakulása, Kis Pipin királysága
- Nagy Károly Karoling birodalma
- A Bizánci Birodalom: (I. Justinianus és I. Herakleiosz kora, Bizánc virágkora)
- Az arab világ: (az iszlám születése, az arab birodalom)

II. UKRAJNA TÖRTÉNETE

Az őskor és a civilizáció kezdetei Ukrajna területén:

- Az ősemberek: megjelenésük, életmódjuk, munkaeszközeik.
- A matriarchátus és a törzsek kialakulása. Az ősemberek széttelepülése.
- A tripiljai kultúra. Az őskori emberek életkörülményei és vallása.
- Kimerek, szkíták, szarmaták vándorlása a mai Ukrajna területén. Görög városállamok a Fekete-tenger északi partvidékén

Keleti szlávok Ukrajna területén.

- A szlávok régészeti emlékei, életmódjuk, foglalkozásuk.
- A szlávok vándorlása és széttelepedése, a keleti szláv kultúrák.

A korai középkor Ukrajnában. A Kijevi Rusz a IX–XII. században. A Kijevi Rusz széthullása.

- Kijev létrejötte, a város kialakulásának története. A polján fejedelemség szerepe a Kijevi Állam megalakulásában. Kij, Aszkold és Dir fejedelmek.
- A normannok szerepe az állam létrejöttében.
- Oleg fejedelem és Bizánci hadjárata. Igor, Olga és Szvjatoszlav.
- Nagy Volodimir és a kereszténység felvétele.
- Bölcs Jaroszlav fejedelemsége, kül- és belpolitikája. Az első törvénykönyv: a Ruszka Pravda.
- Volodimir Monomah fejedelemsége.
- A Halicsi és a Volinyi fejedelemségek. Roman Msztyiszlavics és Danilo Romanovics fejedelmek. A Halics-Volinyi Állam létrejötte és fejlődése.
- A mongol-tatárok megjelenése az óorosz földeken. Csata a Kalka-folyónál.
- A mongol-tatárok támadása. Perejaszlav, Csernyihiv és Kijev elfoglalása. Az Arany Horda létrejötte. A mongol-tatár iga.

Ukrajna a késő középkorban. Ukrán földek idegen államok kötelékében.

- Az ukrán földek a Litván Nagyfejedelemség kötelékében.
- Lengyel terjeszkedés és Galícia elfoglalása.
- A krevói unió (1385).
- A lublini unió (1569). Az ukrán földek a Rzecz Pospolita kötelékében.
- A breszti egyházi unió (1596).

MINTA

EGYETEMES TÖRTÉNELEM ÍRÁSBELI VIZSGAFELADATOK

Először olvassa el a feladatokban megfogalmazott kérdéseket, majd alaposan gondolja át a válaszait, s azt írja le. Nem egyértelmű áthúzás, javítás, stb. esetében arra a feladatrészt nem kap pontot. Íráskor törekedjen a fogalmazás tömörségére, az írás olvashatóságára. A feladatlapokra csak kék színű golyós- vagy töltőtollal írjon.

- I. Válassza ki a négy válaszlehetőség közül a helyes megoldást! (elemenként 1 pont, összesen 30 pont)**
- 1. A mai tudósok többsége melyik kontinenst tekinti az emberiség bölcsőjének?**
 - a) Észak-Amerika
 - b) Dél-Amerika
 - c) Eurázsia
 - d) Afrika
 - 2. Mikor tért át az ember a gyűjtögető életmódról a földművelésre?**
 - a) 12-10 ezer évvel előtt
 - b) 7 ezer évvel ezelőtt
 - c) 5 ezer évvel ezelőtt
 - d) 4 ezer évvel ezelőtt
 - 3. Melyik folyó deltája mentén jött létre az ókori Egyiptom?**
 - a) Tigris
 - b) Eufrátesz
 - c) Nílus
 - d) Hung He
 - 4. Mikor egyesült egy állammá Alsó- és Felső-Egyiptom?**
 - a) Kr. e. XXX. század
 - b) Kr. e. XXI. század
 - c) Kr. e. XVI. század
 - d) Kr. e. XI. század
 - 5. Kik alkották meg az első ábécét?**
 - a) egyiptomiak
 - b) indiaiak
 - c) görögök
 - d) föníciaiak
 - 6. Melyik országból származik a buddhizmus?**
 - a) Kína
 - b) Japán
 - c) India
 - d) Babilon
 - 7. Hol rendeztek elsőként sportversenyeket Zeusz tiszteletére?**
 - a) Athén
 - b) Olümpia
 - c) Spárta

- d) Szaloniki
- 8. Ki vezette a 300 spártai harcost a thermopülai csatában?**
- a) Akhilleusz
 - b) Leonidász
 - c) Periklész
 - d) Szolón
- 9. Az első pun háború győztesei:**
- a) punok
 - b) görögök
 - c) rómaiak
 - d) gallok
- 10. Nevezze meg a Római Birodalom államformáját Diocletianus császár idején:**
- a) köztársaság
 - b) oligarchia
 - c) monarchia
 - d) tetrarchia
- 11. Melyik nép indította el a germán népvándorlást és betelepedést a Római Birodalom területére?**
- a) hunok
 - b) avarok
 - c) burgundok
 - d) frankok
- 12. Az angolszászok nem alkottak egységes népet, hanem az alábbi 3 germán népcsoportból álltak:**
- a) angolok, langobardok, jütök
 - b) frankok, angolok, gótok
 - c) szászok, jütök, angolok
 - d) frankok, normannok, angolok
- 13. I. Hérakleiosz volt az első bizánci császár, aki felveszi a görög ... címet.**
- a) imperator
 - b) baszileusz
 - c) augustus
 - d) kalifa
- 14. Melyik frank uralkodót koronázták császárrá 800-ban?**
- a) Martel Károly
 - b) Konrád
 - c) Kis Pippin
 - d) Nagy Károly
- 15. Milyen esemény jelenti az arab időszámítás kezdetét?**
- a) Mohamed halála
 - b) a hidzsra
 - c) Mekka meghódítása
 - d) az első kalifa megválasztása
- 16. Régészeti bizonyítékok alapján, melyik germán népről feltételezhetjük joggal, hogy eljutottak egészen Amerikáig?**
- a) vikingek
 - b) angolszászok
 - c) gotók
 - d) vandálok

17. Melyik néprétegből állt a frank hadsereg zöme?

- a) parasztokból
- b) nemesekből
- c) szabad férfiakkól
- d) rabszolgákból

18. Az alább felsorolt térségek közül melyik tekinthető az iszlám vallás bölcsőjének-szülföldjének?

- a) Európa
- b) Arab-félsziget(Arábia)
- c) Kis-Ázsia
- d) Észak-Afrika

19. Nagy Károly melyik államot semmisíti meg 774-ben?

- a) Itáliát
- b) Bizáncot
- c) A langobárd államot
- d) Szicíliát

20. Melyik eseménnyel vette kezdetét a középkor?

- a) a Római Birodalom központjának Konstantinápolyba történ helyezése
- b) a Római Birodalom felosztása Nyugat- és Keletrómai Birodalomra
- c) a Nyugatrómai Birodalom összeomlása
- d) a Frank Királyság megalapítása

21. Milyen időszakra tehető a tripiljai kultúra?

- a) i.e. V – IV. évezred
- b) i.e. IV – III. évezred
- c) i.e. III-II évezred
- d) i.e. II – I. évezred

22. Melyik törzs területén jött létre Kijev?

- a) drevlján
- b) polján
- c) polocsán
- d) sziverján

23. Melyik történelmi-irodalmi emlék szól a kunok elleni háromnapos csatáról, s ennek kapcsán a fejedelmek összefogásának szükségességéről?

- a) A törvényről és a kegyelemről
- b) Ének Igor hadáról
- c) a Régmúlt idők krónikája
- d) a Ruzska Pravda

24. Hol történt az a házasságkötés, amely a lengyel és a litván állam első szövetségét jelentette?

- a) Krevóban
- b) Krakóban
- c) Vilnóban
- d) Varsóban

25. Melyik neves írásos emlék íródott 1556-1561 között?

- a) a Rövid Kijevi Krónika
- b) a Kijevo-Peczerszkij Paterik
- c) a Pereszopnicai Evangélium
- d) a Régmúlt idők krónikája

26. Melyik fejedelem keresztelkedett meg Bizáncban 957-ben?

- a) Olga
- b) Igor
- c) Oleg
- d) Bölcs Jaroszláv

27. Kit neveztek „Európa apósának”?

- a) Oleg
- b) Nagy Volodimir
- c) Bölcs Jaroszlav
- d) Igor

28. Melyik volt az első unió Lengyelország és Litvánia között?

- a) Lublini unió
- b) Krevói unió
- c) Breszti unió
- d) Horodeli unió

29. A Krevi unió után, a litván és lengyel egységet ellenző litván és Rusz nemesség nagy része ki köré csoportosult?

- a) Vitovt
- b) Jagelló
- c) Koriát
- d) Gediminász

30. Mely unió révén jött létre a Rzecz Pospolita?

- a) Krevi unió
- b) Lublini unió
- c) Breszti unió
- d) Horodeli unió

II. Kakukktojás. Válassza ki melyik elem nem illik a sorba és indokolja választát! (elemenként 2pont – 1 pont a válasz, 1 pont az indoklás, összesen 12 pont)

1) patrícius, forum, plebejus, cliens

Indoklás: _____

2) Ízisz, Széth, Ozirisz, Dionüszosz

Indoklás: _____

3) Sussex, Kent, Wessex, Burgundia

Indoklás: _____

4) Medina, Konstantinápoly, Damaszkusz, Bagdad

Indoklás: _____

5) kimérek, szkíták, szarmaták, hunok

Indoklás: _____

6) Danilo Romanivics, Bölcs Jánoszláv, Nagy Volodimir, Szvjatoszláv Igorevics

Indoklás: _____

III. Magyarázza meg az alábbi fogalmakat. (elemenként 2 pont, összesen 18pont)

- 1) fáraó
- 2) démosz
- 3) gladiátor
- 4) Korán
- 5) a nagy népvándorlás
- 6) majordomus
- 7) szmerd
- 8) lyitopisz
- 9) járlik

IV. 1) Mit tud az alábbi személyekről? (Ki volt, mikor élt, miről híres?) (elemenként 2 pont, összesen 18 pont)

- 1) Hamurappi
- 2) Hérodotosz
- 3) Octavianus Augustus
- 4) Mohamed
- 5) Nagy Károly
- 6) I. Justinianus
- 7) Jaroszláv Msztyiszlávics
- 8) Nesztor
- 9) Igor Rurikovics

V. Kronológia

1) Kössön egy eseményt a következő dátumokhoz! (elemenként 1 pont, összesen 9 pont)

- a) Kr. e. 44. március
- b) Kr. e. 71
- c) Kr. e. 753
- d) 622
- e) 732
- f) 843
- g) 882
- h) 1340
- i) 1385

2) Nevezze meg a megfelelő dátumot vagy időszakot! (elemenként 1 pont, összesen 9 pont)

- a) a marathóni csata
- b) a Római Birodalom nyugati és keleti részre osztása
- c) a cannae-i csata
- d) Klodvig megkeresztelkedése
- e) Kis Pipin a frankok királya lesz
- f) a pápai állam megalapítása
- g) A Halics-Volinyi fejedelemség létrejötte
- h) a Kijevi Rusz megkeresztelkedése
- i) a lublini unió

VI. Melyik mai ország területén található?

- a) Karthágó
- b) Mükéné
- c) Verdun
- d) Mekka

